

TƏŞKİLATIN İNSAN ALVERİNƏ QARŞI MÜBARİZƏ SAHƏSİNDƏ HƏYATA KEÇİRDİYİ FƏALİYYƏT HAQDA MƏLUMAT

▪ 2009-cü ilin yanvar ayında

«Təmiz Dünya» Təşkilatı tərəfindən:

“Təmiz Dünya” İctimai Birliyi 2009-cu ilin yanvarından may ayında Bakı şəhərində və Azərbaycanın bir sıra şəhər və kəndində insan alveri, ailədaxili zorakılıq, HIV/AIDS, narkomaniya probleminin qarşısının alınması və digər problemlərlə bağlı müxtəlif qruplar arasında maarifləndirici görüşlər keçirmişdir.

Regionlarda keçirilən tədbirlərlə yanaşı 5 ay ərzində yüksək risk qruplarına daxil olan insanlar arasında CYYX-in qarşısının alınması məqsədi ilə 200 nəfərdən çox qadının, gəncin, küçə uşağının müayinə üçün QİÇS mərkəzə, Ağ ciyər İnstitutuna, Mamalıq Ginekologiya İnstitutuna və digər zəruri tibb müəssisələrinə göndərilmişdir.

Yuxarıda qeyd olunanlarla yanaşı bu müddət ərzində təşkilat 14 nəfərə psixoloji xidmət (6 nəfəri insan alveri qurbanı, 7 nəfər ailədaxili zorakılıq qurbanı, 1 nəfər uşaq), 127 nəfərə hüquqi (12 nəfər insan alveri qurbanı 32 nəfəri ailədaxili zorakılıq, 44 nəfərə isə digər problemlərlə bağlı) yardımların göstərilməsi ilə yanaşı həm də onların sığınacaqla, geyim və qida ilə təmin edilməsinə də yardım göstərilib.

Bu müddət ərzində təşkilat 27 nəfər insan alveri qurbanını öz sığınacağında yerləşdirmişdir.

Yuxarıda qeyd olunanlarla yanaşı, təşkilat tərəfindən digər tədbirlər də həyata keçirilmişdir:

- ✧ problemi gündəmdə saxlamaq üçün tez-tez jurnalistlərlə görüşlərin keçirilməsi;
- ✧ Regionlarda (Quba, Qusar, Bərdə, Gəncə) əhali arasında insan alveri problemi ilə bağlı keçirilməsi;
- ✧ 3 adda buklet və məlumatlandırma vərəqinin nəşr olunması (2-si ailədaxili zorakılıq problemi ilə bağlı, 1 həkimlər üçün insan alveri problemi ilə bağlı maarifləndirmə vəsaiti);
- ✧ May ayının 6-dan etibarən insan alveri probleminə həsr olunmuş 3 video çarxın SPACE telekanalında nümayişi başlanmışdır;
- ✧ Aprel ayının 25-də 158 nömrəli orta məktəbdə şagirdlər arasında insan alveri problemi ilə bağlı seminar keçirilmişdir;
- ✧ May ayından etibarən Bakı şəhərində Ağır Cinayətlərə Dair Məhkəmədə 4 nəfər insan alveri qurbanlarının hüquqları müdafiə olunmuşdur;
- ✧ 17 may 2009-cu il tarixdə Bakının Maştağa qəsəbəsində təşkilatın könüllüləri 255, 189 saylı orta məktəblərdə uşaqlar arasında seminarlar keçirilmişdir;
- ✧ 2009-cu ilin fevral ayı ərzində İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsi əməkdaşları “Təmiz Dünya” təşkilatı DİN-in İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları və Miqrantlara Hüquqi Yardım təşkilatının nümayəndələri Gürcüstan Respublikasında təşkil olunmuş konfranslarda iştirak etmişlər;

➤ 2009-cı ilin 18 aprel Sosial Təminat Nazirliyində insan alveri qurbanlarının MFP-da nəzərdə tutulduğu kimi məşğulluğu ilə bağlı birgə həyata keçiriləcək tədbirlərin müzakirəsi ilə bağlı görüş həyata keçirilmişdir;

➤ BƏT-in nümayəndələri təşkilatın ofisində insan alveri qurbanları ilə görüşün keçirilməsi;

➤ BMqT-nın dəstəyi ilə 2009-cu ilin mart ayında (3 günlük) və aprel ayında (1 günlük) İnsan alveri Qurbanları üçün Sığınacağın işçiləri üçün seminarın keçirilməsi;

➤ BMqT-nın dəstəyi ilə 2009-cu ilin aprel ayında (3 günlük) İnsan alveri Qurbanları ilə işləyən sosial işçilər və psixoloqlar üçün seminarın keçirilməsi.

6 may 2009-cu il tarixdən başlayaraq, 6 sentyabr 2009-cu il tarixədək “SPACE “ TV-də “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai Birliyi tərəfindən çəkilmiş insan alverinə dair 3 sosial reklam çarxının nümayiş olunmuşdur. Sosial reklam çarxları vasitəsilə hər şənbə və bazar günləri geniş əhali kütləsi, insan alverinə dair problemlə bağlı məlumatlanmaqla yanaşı, insan alverindən zərərçəkənlər üçün 152 sayılı qaynar xətt xidmətinin reklamı nümayiş edilmişdir;

➤ 10 aprel 2009-cu il tarixdə “Təmiz Dünya” təşkilatının nümayəndələri Asiya Universitetində tələbə və müəllim kollektivi üçün AİDS və insan alveri problemi haqqında söhbətlər aparılmışdır. Görüşdə 70 nəfərə yaxın müəllim və tələbə kollektivi, Universitetin tələbə şurasının üzvləri iştirak edirdi. Tədbirdə “Təmiz Dünya” İctimai Birliyinin sədri və DİN-in İAQMI-nin əməkdaşı Fuad Əliyev iştirak edirdi;

➤ 28 sentyabr 2009 il tarixdə Daxili İşlər Nazirliyinin İnsan alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşı Fuad Əliyev və “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai birliyinin sədri Mehriban Şəki rayonunda polis İdarəsində hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri ilə görüşmüş və onlarla insan alveri problemi, onun fəsadları, qanunvericilik haqqında söhbətlər aparmış və müzakirə etmişlər. Keçirilən tədbir zamanı ümumilikdə qeyd edilən rayonlar üzrə 80 nəfər polis heyəti və iştirak etmişdir. Tədbir zamanı iştirakçılara insan alveri probleminə həsr olunmuş 20 dəqiqəlik film də nümayiş olunmuşdur. Filmin nümayişindən sonra müzakirələr olmuşdur;

➤ 16 oktyabr 2009 il tarixdə Daxili İşlər Nazirliyinin İnsan alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşı İlkin Quliyev və “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai birliyinin sədri Vəfa Daxili Lerik rayonunda polis İdarəsində hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri ilə görüşmüş və onlarla insan alveri problemi, onun fəsadları, qanunvericilik haqqında söhbətlər aparmış və müzakirə etmişlər. Tədbirlərdə regional polis idarələrinin zabidləri və sahə müvəkilləri iştirak etmişdir. Lerik, Lənkəran rayonlarının polis idarələrinin nümayəndələri tədbirə qatılmışlar;

➤ 22 oktyabr 2009 il tarixdə “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri f.e.n. Mehriban Zeynalova Heydərli qızı Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat Mərkəzində keçirilən Milli Fəaliyyət Planında Gənclərin rolu və fəaliyyəti mövzusunda keçirilən bir günlük Konfransda iştirak etmişdir. O Konfransda iştirak edən

alimlərə uşaq alveri, onun fəsadları, problemi yaradan səbəblər haqqında məlumat vermişdir;

◀ 22 oktyabr 2009 il tarixdə “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri f.e.n. Mehriban Zeynalova Heydərli qızı Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat Mərkəzində keçirilən Milli Fəaliyyət Planında Gənclərin rolu və fəaliyyəti mövzusunda keçirilən bir günlük Konfransda iştirak etmişdir. O Konfransda iştirak edən alimlərə uşaq alveri, onun fəsadları, problemi yaradan səbəblər haqqında məlumat vermişdir;

◀ «Təmiz Dünya» Qadınlara Yardım İctimai Birliyi qadınlara qarşı zorakılığın bütün formalarını dayandırmaq məqsədilə müxtəlif istiqamətlərdə aktiv surətdə kampaniyaların həyata keçirilməsi kompaniyasına başlamışdır. Bu məqsədlə təşkilat:

- Təşkilatın nümayəndəsi noyabrın 1-dən başlayaraq, Azərbaycanda qadınlara qarşı zorakılıq hallarının vəziyyətini monitorinq etmək məqsədi ilə internetdə və televiziya da gedən məlumatların monitorinqini aparmağa başlamışdır;

- Təşkilatın noyabr ayının 2-3 tarixlərindən öz Təlim Mərkəzində 20 nəfər gənc qız üçün “Qadının cəmiyyətdə və ailədə rolu, qadın hüquqları haqqında həftənin 6-cı və bazar günləri seminar – təlim keçirir. Seminarlarda müxtəlif təhsil ocaqlarında təhsil alan, çalışan, ictimai fəallığı ilə seçilən 20 nəfər gənc qız iştirak edir. İştirakçıların 10 nəfərini tələbə, 8 nəfəri işləyən, 2 nəfəri isə ailəlidir. Tədbirin sonunda iştirakçılara təşkilatçılar tərəfindən sertifikatlar təqdim ediləcəkdir;

- 4 noyabr 2009-cu il tarixdən başlayaraq, “Təmiz Dünya” təşkilatı İnsan alverinə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi məqsədilə təşkilatın nümayəndəsi Bakı şəhərində yerləşən 12 ali məktəbdə olaraq, ali məktəblərin rektorlarına rəsmi məktub təqdim etmişdir. Məktubun ünvanlanmasında məqsəd bu ali məktəblərin tələbələrindən ibarət İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Tələbə Forumunun yaradılmasına dəstəyin göstərilməsidir;

- 9 noyabr 2009-cu il tarixdə “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri və “Ailə Dünyası” Ailələrə Hüquqi Yardım İctimai Birliyinin sədri Bakı şəhərində yerləşən 4 polis idarəsində (Suraxanı rayon 30-cu və 32-ci polis bölməsinə, Nəsimi rayon 21-ci polis bölməsinə və Sabunçu rayon 13-cü polis bölmələrinə göndərilib) olaraq, polis idarələrinin rəisləri ilə görüşmüş və münaqişəli ailələrdə sahə inspektorları ilə birgə işləməyi təklif etmişlər. Gələcəkdə bu istiqamətdə fəaliyyətin gücləndirilməsi məqsədilə təşkilatın nümayəndələri hər rayonun departamentlərinin sahə inspektorları ilə (10-15 nəfər) görüşlər keçirəcək, əvvəl onlar maariflənəcək, sonra isə sahə inspektorları və polislə birgə münaqişəli ailələrdə olub, onlarla söhbətlər aparılacaq. Zəruri hallarda insanlara hüquqi və psixoloji yardımlar göstəriləcək;

- 11 noyabr 2009-cu il tarixdə “Təmiz Dünya” təşkilatının sədri Mehriban Zeynalova “Məişət zorakılığı haqqında Qanunun” ictimai müzakirəsi ilə bağlı İctimai Televiziya da gedən canlı verilişə ekspert kimi dəvət olunmuşdur.

- 2004-cü ildə DİN, ATƏT-in Bakı Ofisi, Amerika Səfirliyi və QHT-in beynəlxalq təcrübədən bəhrələnməsi üçün imkanlar yaratmış, səfərlər təşkil etmiş, onlara seminarlar keçirmişdir;

- 2004-cü ildə DİN İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə şöbəsi “Təmiz Dünya” təşkilatı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Özbəkistandan və Azərbaycanın müxtəlif regionlarından olan insanların evlərinə göndərilməsini təşkil etmişdir;

- 2005-ci ildə ATƏT-in Bakı Ofisinin və DİN-in dəstəyi ilə: Azərbaycanın 20 regionu üzrə «İnsan alveri ilə mübarizədə ictimai dəstəyin rolu» Milli Fəaliyyət Planının təbliği ilə bağlı Vətəndaş Forumları keçirilmişdir;

- DİN-in İAQMI “Təmiz Dünya” təşkilatının nəzdində Yardım xətti”ni açmışdır.

- DİN-in İAQMI və “Təmiz Dünya” təşkilatı Azərbaycanın 6 sərhədyanı bölgəsində (**Balakən, Quba-Qusar, Qazax, Gəncə, Lankaran–Masallı, Naxçıvan**) seminarların, 20 bölgəsində (**Masallı, Lənkəran, Saatlı, Beyləqan, Bərdə, Naxçıvan, Babək, Sədərək, Culfa, Kürdəmir, Şəki, Zaqatala, Balakən, Xaçmaz, Siyəzən, Quba, Qusar, Bakı, Abşeron kəndləri**) isə cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin (dindarlar, sahibkarlar, bələdiyyələr, icra, hüquq-mühafizə orqanlarının, təhsil, səhiyyə, gənclər, KİV, QHT və d. nümayəndələr) iştirakı ilə Vətəndaş forumlarının keçirilmişdir ;

- DİN-in İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin dəstəyi ilə 2006-cı ildə Naxçıvanda İnsan Alveri ilə mübarizə adlı seminarlar keçirilmişdir.

- DİN-in İAQMI ilə birgə Azərbaycanın 4 internat məkbəində potensial qurbanlar arasında seminarların keçirilməsi;

- 2006-cı ilin fevral ayında İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin yeni əməkdaşlarla komplektləşdirilməsi üçün ABŞ səfirliyinin, ATƏT-in Bakı Ofisinin, ABŞ-ın Hüquqşünaslar Asosiasiyasının və “Təmiz Dünya”, Azərbaycan Uşaqlar Birliyi və **AYAFE təşkilatının** nümayəndələrinin iştirakı ilə müsabiqə və şəffaflıq prinsipləri əsasında müvəffəqiyyətlə test imtahanları keçirilmişdir;

- 2006-cı ilin mart ayı ərzində İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsi əməkdaşları “Təmiz Dünya” təşkilatı və Miqrantlara Hüquqi Yardım təşkilatının nümayəndələri 2 dəfə Avstriyada və bir dəfə Gürcüstan Respublikasında təşkil olunmuş konfranslarda iştirak etmişlər;

- 2006-cı ilin iyun ayının 22-23-də Türkiyənin Antalya şəhərində “Combating Trafficking in Human Beings Determining Regional Necessities and Tendencies & The Role of NGOs” (İnsan alveri ilə mübarizədə regional əməkdaşlıq və QHT-in rolu) mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda Azərbaycan Respublikasının DİN-in İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları, Quba Resurs Mərkəzinin və Təmiz Dünya təşkilatının nümayəndələri iştirak etmişdir;

- 2007-cı ilin sentyabr ayının 24-də Polşanın Varşava şəhərində “Timetable of the 2007 human dimension implementation meeting and side events as submitted by convenors” mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda Azərbaycan Respublikasının DİN-in İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları və QHT-ın nümayəndələri iştirak etmişdir;

- 5-7 iyul 2007 il tarixindən başlayaraq, 11 oktyabr 2007-ci il tarixinədək Daxili İşlər Nazirliyinin İnsan alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsi və “Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai Birliyi və Azərbaycan Uşaqlar Birliyi İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun **müddəalarına əsasən, problemin qarşısının alınması və ona qarşı mübarizədə digər fəaliyyətlərlə yanaşı (insan alverinin profilaktikası, insan alverinə qarşı mübarizənin hüquqi və təşkilati əsasları**, habelə insan alveri qurbanlarının hüquqi vəziyyətini müəyyənləməsi, insan

alveri qurbanlarının müdafiəsi və onlara yardım göstərilməsi məsələləri) QHT ilə dövlət qurumlarının birgə fəaliyyətini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının bir sıra rayon və şəhərlərində (Şamaxı, Göycay, Mingəcevir, Gəncə və Şəmkir, Ağsu, Qobustan, İsmayilli, Kürdəmir, Ağdaş, Ucar, Tərtər, Bərdə, Yevlax, Xanlar, Daşkəsən, Samux, Goranboy, Naftalan, Tovuz, Ağstafa, Qazax, Sumqayıt, Əli-Bayramlı, İmişli, Masallı, Lənkəran, Xaçmaz, Quba, Şəki, Zaqatala və d.) İAQMI-nin əməkdaşı ilə birgə hüquq – mühafizə orqanlarının nümayəndələri üçün maarifləndirmə tədbirlərin həyata keçirilməsi;

- 2007-ci ilin may ayından DİN-in İAQMI və «Təmiz Dünya» İctimai Birliyi insan alveri problemi ilə bağlı Azərbaycanın 8 bölgəsində cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin (bələdiyyələr, icra, hüquq-mühafizə orqanlarının, QHT və d. nümayəndələr) iştirakı ilə Cəlilabad, Tovuz, Şəmkir, Samux, Qax, Oğuz, Füzuli, Xaçmaz, Abşeron kəndlərində görüşlər keçirilmiş və əhalinin maarifləndirilməsi istiqamətində geniş miqyaslı işlər görmüşdür;

- Aprel ayında İAQMI rəhbərliyi və Təmiz Dünya təşkilatının nümayəndələrinin iştirakı ilə dövlət televiziyasında (AzTV) insan alverinə həsr olunmuş “Dəyirmi masa”da iştirak etmişlər;

- 2007-ci ilin dekabrın 11, 14, 17, 19 tarixlərində İAQMI və “Təmiz Dünya” təşkilatı Azərbaycan Polis Akademiyasında müdavimlərə qadın və gender, ailədaxili zorakılıq və insan alveri mövzularında seminarlar keçmişdir;

- DİN-in İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin dəstəyi ilə Gənclər və İdman Nazirliyinin Xaçmaz rayon nümayəndəliyi və Təmiz Dünya təşkilatı hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri və orta məktəb şagirdləri üçün polislə birgə seminarlar keçirmişdir;

- 2008-ci ildə İAQMI Təmiz Dünya təşkilatı və Azərbaycan Uşaqlar Birliyi ilə birgə, 5 adda bukletlər hazırlamışdır;

- DİN-in İAQMI, Dövlət Qadın Komitəsinin təşkil etdiyi İctimai Televiziyada insan alveri ilə mübarizənin real vəziyyəti ilə bağlı “Dəyirmi masa”da iştirak etmişdir;

- 2008-ci ildə “Vətəndaş cəmiyyəti strukturlarının insan alveri probleminin həllində birgə əməkdaşlığı” mövzusunda Azərbaycanın 30-dan çox bölgəsində “Nur” Təhsil İctimai Birliyi, “Xilaskar” Təşkilatı, “Təmiz Dünya” Təşkilatı, Azərbaycan Uşaqlar Birliyi, «Hüquq Dünyası», Migrantlara Hüquqi Yardım, Qadın Profilaktika və Məsləhət Mərkəzinin, Avropanın Gənc Dostları Təşkilatı, “Gənc liderlər” Təhsil-Təlim İnkişaf Birliyi, Qadın və Müasir Cəmiyyət İctimai Birliyi, Qəbələ QHT- Forumunun Resurs və Təlim Mərkəzinin nümayəndələri ilə birgə;

- Cari ilin mart ayının 30 və 31-də Bakıda, “İrşad” otelinin konfrans zalında daxili işlər və prokurorluq orqanlarının əməkdaşlarının, eləcə də Avropanın Gənc Azərbaycanlı Dostları Assosiasiyası, Azərbaycan Gənc Hüquqşünaslar Birliyi, Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının və digər QHT üzvlərinin iştirakı ilə “İnsan alverinə qarşı mübarizə” mövzusunda təlim keçirilmişdir.

2007-ci ilin 13 və 17 aprel tarixlərində İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planının icrası ilə əlaqədar Qeyri Hökumət Təşkilatları və Milli Fəaliyyət Planına əsasən yaradılmış İşçi Qrupun üzvləri ilə ötən dövr ərzində bu sahədə görülmüş işlərin

ümumiləşdirilməsi, qarşıda duran vəzifələrin, eləcə də bu sahədə mövcud problemlərin və onların həlli yollarının müəyyən edilməsinə həsr olunmuş görüşlər keçirilmişdir;

- BƏT-in təşkil etdiyi 2 mövzuda DİN-in İAQMI QHT-rı ilə birgə görüşdə iştirak etmişdir;

- Azərbaycan Respublikası Prezidenti Yanında Qeyri Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının yardımı ilə DİN-in İAQMI-nin texniki dəstəyi ilə “Təmiz Dünya” təşkilatı ilə birgə “İnsan Alverini dayandırmaq!” mövzusunda insan alveri problemi ilə bağlı əhalinin geniş kütləsinin maarifləndirilməsi və insan alveri qurbanlarına yardım məqsədilə Xeyriyyə Marafonunun keçirilməsinə hazırlıq işlərinin keçirilməsi. “İnsan alverini dayandırmaq!” mövzusunda 3 sosial çarx çəkilmişdir.